ИМ Дп - IV
Инв. № 108

Год. II. ДУПНИЦА, 22 април 1922 год. Оф № 69 Брой 69

Светлина

вестник за информация, култура и народно стопанство

Излиза всека Сжбота

За обявления се плаща:

За годежни, свадбени, именни, благодарности и некролозипо 30 л.; за тжрговски и частни обяви на I стр. 80 ст. кв. см. на останалите 60 ст. Приставски и на учреждения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л! ред;

ВСИЧКО В ПРЕДПЛАТА.

Годишен обонамент 40 лева

Ржкописи не се вржщат.

Адрес: в „СВЕТЛИНА"

Урежда редакционен комитет Телефон № 58 Издател Владо Ив. Пилев

Г-ца Ника Симеонова

и

Г-н Станислав Казаков

СГОДЕНИ

Радомир. Дупница.

Г-ца Вета Н. Богданова

и

Г-н Андон Панчев

тжрговец

Ще се венчеят в дома си на 30 IV 10 ч. сутринта

Настоящето заменя отделни покани.

За телеграми: Богданов—Панчев Дупница.

Пловдив. Дупница.

Франко Бжлгарска Банка

За международна тжрговия

Капитал напжлно внесен 20,000,000 лева

БАНКА НА ДРУЖЕСТВОТО

СЖЕДИНЕНИТЕ ТЮТЮНЕВИ ФАБРИКИ

СОФИЯ

Централа: СОФИЯ.

Клонове: Варна, Пловдив, Русе, Хасково и Дупница.

Участвуват Френските финансови групи:

Credit Francais — Paris, Caisse commercial et Jndustriel de Paris, Paris u Credit Foncier du Bresil et de l'Amerique du Sud — Paris.

Извжршва всекакви банкови операции.

Приема влогове — срочки и безсрочки по хай-либералки условия, по шекущи сметки, спестовки кжижки или срочки свидетелства.

Извжршва всекакви преводи за вжтрешноста и за странство.

Телеграфически адрес: „Интербанк"

Продава се кжща с дворно место от 562 кв м. находящо се в Орлинско отделение на града, срещу новата постройка на Димитр Топлийски.

Споразумение при стопанина: Петр Велинов.

Просветно дружество „Рила" и един негов несбжднат завет.

През есента 1918 год. след злополучния край на войната, неколцина сжграждани, между които незабравимия Г. Лещански, се сжбрахме и решихме да се основе едно просветно дружество в града ни, което да сплоти около себе си всичката интелигенция на града, за да ободри тжй силно падналите духове и да блесне малко светлина в заспалия град. Целта се постигна: Обобщи се интелигенцията в едно цело, взаимнообразоваще се тя с четене на ред реферати с най-разнообразна материя и се турна начало на ред културни дела. За пржв пжт тогава се устрои художествена изложба (Сандев Топлиски), образува се комитет за посрещане пленниците и пр. Най-важната задача на това дружество обаче беше изграждането на читалище в Дупница. За целта всички дружествени членове беха длжжни да сж членове на читалището и при следующите избори требваше да се изберат деятелни читалищни настоятели, които да поемат в ржцете си здраво ржководството на сжбиране суми за изграждането му. Аз с радост константирам, че чрез дружество „Рила" и тая голема задача е на осжществяване. Пржвият председател на просветното дружество „Рила" г-н Д. Икономов е и председател на читалищното настоятелство, което с такжва умелост пое разрешението на големата задача — постройката на читалищното здание. Безпределната подржжка, което дава гражданството на Читалищното Настоятелство и неговата беззаветна преданност кжм делото е здрав залог за благополучното изкарване на започнатото.

Мило ми беше, когато видех гражданството целокупно за да подкрепи искането на читалищното настоятелство, защото в нас е редкост спонтанна заитересованост за обществени вжпроси. Нашият обществен живот се разяжда от теснопартийност, от завист, злоба, корист, славолюбие и липса на чувство за обществен джлг. Ние сме готови да унищожим и най честното начинание, да опетним и най-безукоризненият деятел, щом той не принадлежи кжм нашата котерия или щом той е наш член противник; ние бихме си послужили и с най-отвратителните средства за да смажем най безупречния противник. И тжкмо затова се констатира един отряден факт: Дупнишкото гражданство предостави ржководството на читалището на сжщите дейци, които вече беха подели работата и не се намериха некои други, които да мислеха че сж „по достойни", та да искат да бждат избрани за настоятелство и по тоя начин да нанесат удар, който щеше да бжде непоправим.

Друга една замисжл обаче на д во „Рила" остана неосжществена. Душата на дружеството, заедно с нейния носител, загина на Фенерка; големата част от ядрото се пржсна на разни страни и дружеството е требвало да преустанови дейноста си, сливайки се с читалището Беше замислено да се поканят ред наши общественици, литератори, художници и др. да четат беседи в града. С това се целеше опознаване на сжгражданите с по-широката човешка мисжл, с заплетените човешки проблеми и с многото ежедневни вжпроси.

Ние минахме епохата на общата апатия след войната живеехме даже в едно сравнително по-ново време на граждански борби. И когато аз срещам почти из всички крайща на Бжлгария гражданството да се сжбира за едно или друго сжбитие, когато почти из всички градове се изредиха да четат лекции ред наши учени, Дупница мжлчи. И тук в София е сжздадено убеждение, какво нашият град е негоден за култура, там цари мрак. Твжрдят мнозина, че „Дупничани могат да бждат богати, ала не проявяват никакви културни интереси". И нас действително ни отминават. В Кюстендил и даже в Самоков напр. сж се изредили мнозина учени да четат лекци; Дупница обаче я заминават и никой не вжзнамерява да я посети. Вжпреки тия обезкуражавания и любознателността на мойте сжграждани, аз реших да поканя моя близжк приятел писател Добри Немиров да посети нашия град. Вжпреки общите опасения, сжгласи се. Ще посети Дупница след праздниците. При поканата имах пред вид големата интелигентна маса на Дупница, членовете на читалището, на Туристическите дружества, на музик. дружба, училищата, всички мои приятели и всички други, които обичат културата и желаят да чуят нещо извжн ежедневните неволи на живота. Добри Немиров е познат наш психолог — писател. Неговите беседи сж слушани на всекжде с увлечение, защото притежава редко свежо слово. Той е ходил и в най-затжнтените бжлгарски градове, будил е интерес кжм хубавото и в най-малко интересуващият се. Самоковци ми разказваха, че салона бил претжпкан от народ, а в големия Плевенски салон е требвало да джржи двойни лекции. Та кой ли не би се интересувал от неговите теми тжй близки до сжрдцето на всеки човек:

1) Жената в песните (генетичен развой на вжтрешния живот на жената. Любовта, като най характерна черта на нейната натура.

2) Мжжа в песните (Развой на вжтрешния живот на мжжа. Характерностите на неговата натура. Мжжа и любовта)

3) Пжлна характеристика на мжжа и жената. Морални дефекти. Любов и смжрт.

4) Дилетанството в науката, искуството и живота. Типове на дилетанти.

5) Литература и идеи. Времето, когато се сжздадоха пжрвите проблески на естетизжма. Появата на Пенчо Славейков и Кирил Христов

6) Зорите на новото време. Тжржеството на изкуството. Яворов и Елин-Пелин.

Успехжт на тия сказки ще бжде пробният камжк за културните нужди на Дупничани. Ако Д. Немиров бжде добре приет, ако кжм него се покаже гостоприемство и отзивчивост, ние с сигурност може да разчитаме, че Дупница ще бжде посещавана най-редовно от истинските сеячи на култура, наука и искуство.

В нашия град имаме два удобни салони, подходни за тази цел: Военния клуб и Народното казино. Искам да вервам, че както управата на Военния клуб, така сжщо и притежателите на Народното казино биха отпустнали с готовност салона си безплатно, имайки пред вид грамадното значение на подобни сказки и минималната входна такса от 2—3 лева.

Дано бжде честито пжрвото начинание!

Д-р Хр. Паламаров.

Историята на училището в с. Стоб.

За пжрви пжт в с. Стоб е било отворено училище на 1834 год. точно преди 88 год. Учителствувал е жителя на селото Ив. Коцев родом от Мехомия (Разлога).

Впоследствие през един период от 14 год. учител не е условян и училище не е имало. Едва на 1849 год се отваря наново, но за една година само. Учителствува Стоян Иванов от Стоб. И пак изтичат цели 11 год. без училище.

На 1861 год. пак вжзкржсва, като даже на следующата 1862 год. има двама учители — Ив Пармачки от с Рила и Стоян Иванов от Стоб

Наново тжмнина. Но сега само за 3 год. 1863—66 год. и за радост — последна.

От 1866 год. насам, в продължение на 56 год. няма прекжсвания

До 1869 год занаятията се водят ту в стаите на самите учители, ту в частни кжщя, като за наем се плащало по 5—10 лева за година. Учителската заплата е била 60 лева (триста гроша за годината. Изучвани са следните предмети: наустница, псалтир, светче апостол, черковни правила и черковни песни. Нито следа от светско образование.

Годината 1869 се ознаменува с постройка на общинско училище от 2 стаи, в което и до днес се водят учебните занятия.

До освобождението, даже по поди ре няма никакво разделение на отделения. Едва на 1880 год ученицит били разделени на три отделения.

Просветните нужди нарасват и на 1896 год. след 27 год кжм старото

АЗЪ

Приказка за женени.

Отидохме на гости с жената. Часжт стана 8 тжмнило се бе отдавна.

След като се наприказваха жените до насита здон не до насита, защото в едно затишие, което отметнах за край на водения разговор, станах и взе да се сбогувам и разбира се, това направи и на но така неохотно и тжй ме погледа, та аз разбрах че ще има разгрешна молитва. Защото не знам як, но често или по право всекога греша според жена, и предизвиквам да ми се четжт нотации. разбира се само словесни, а не и с пухалка. И добре правят че опжват юздите на мжжете си и ги упжтват, защото ако не правят това каквито сме си недоделани, какви ли глупости не бихме правили.

Та най-после тржгнахме си, а сжрдце се свило, свило, та не го усещам в гжрдите си, предчувствувам, че ще има буря.

На вжнкашните врата повторно се сбогувахме, пожелахме си приятна вечера, лека нощ и всичко както му е реда. Внимателните домакини ни предложиха фенер, защото бе поряджчно тжмно. Мойто мжжко честолюбие не ми позволи да се вжзползвам от любезностите на домакините, па освен това из нашия „Бешик" има и електричество, (жена ми не живее в какжв да е квартал!, затова категорически отхвжрлих предложението.

Щом излезохме на улицата жена ми ме заяде; та защо сжм прекжснал разговора на най-интересното, че всекога сжм бил такжв недоделан и невнимателен... и още куп любезности и епитети. Мжлчех. Какво да правя, виноват сжм.

Изминахме осветлената част на пазаря и навлезохме в улицата за „Бешика".

Тук повторно се уверих, че не само словесни оскржбления заслужавам, а и пердах.

Думата ми е, че напжлно се разкаях за отказа ми да взема фенер.

Тжмно като в рог. Не се вижда на две крачки, а калта—какво да Ви кажа за нея. Кой не познава Дупнишката кал?

Тжкмо мина пржвата буря, ето започна друга.

— Защо не взе фенер, бе...?

Ех! кога ще те направа човек, Кога а а а?

— Изпадмж в пжлно отчаяние.

Наведен под тежеста на грешките си, сжс запретнати панталони, хванал жената здраво, тжржествено настжпих низ калта. Около склада на Тодев на неколко места рискувах да остана в нея.

Когато отминахме склада, в далечината заблещука електрическата лампичка. И в мойте гжрди от радост заигра, усмихна се, затрепера нещо, защото хулите, които се сипеха като джжд щеха да намалят.

Забравих трудностите. Ободрен и окуражен още по силно закрачих, за да се добера по-бжрже до светлинката, до спасителната стетлинка.

Но тжкмо от тук започна истинското нещастие. Изведнжж почувствах, че жената се отскубва отдалечава и изгубва от мен и до де да проуме що става, тя сжвжршено изчезна от очите ми.

А, какво стана?! Господи, какво се случи?

Жената завика, закреска некжде от джлбоко Разбрах. Общината е изкопала вада доста джлбока край пжтя и аз в захласнатоста си сжм на блжскал жената в нея!!!

С мжка я извадих изпокжсана, изцапана, мокра, разчорлена и без шапка!!..,

Драги читатели, особено Вие, женени злощастни мои приятели ще отгатнете страданията ми.

След всичко, аз упреквам кмета и целия сжвет само в едно: защо не сж изкопали тжзи вада още по-джлбоко, та жената с скачането си веднжж за винаги да ме освободеше от своя ярем

Но, сждба! Страшна сждба, която с всичко сама оправдава и подчертава правотата на Пенчовия стих:

„Нищо не е джлготрайно,
Нищо не е вечно;
Салт тегното е трайно,
Почти безконечно".